

حرکتی در راستای جبران کسری بودجه دولت و سود بیشتر صنعت دخانیات

روزی ۱۰ میلیارد تومان سیگار می کشیم

بر اساس آخرین تحلیل سازمان جهانی بهداشت، ایران به هدف کاهش ۳۰ درصدی مصرف دخانیات تا سال ۲۰۲۵ نمی رسد و در عوض مرگ و میر ناشی از بیماری های غیر واگیر افزایش می یابد. صنعت دخانیات امروز بازار بالقوه نوجوانان و زنان را هدف قرار داده است؛ در صد زن و نوجوانان سیگاری در ایران بسیار بالاست مسئله ای که دخانیات نمی تواند از آن چشم پوشی کند. این در حالی است که ایران به عنوان عضو FCTC (کنوانسیون جامع مبارزه با دخانیات) در خصوص مبارزه با مصرف دخانیات طی سال ۲۰۱۷ افت داشته و نمره پایین تری گرفته است.

آذر فخری، روزنامه نگار

بخوانید شرکت دخانیات - محسوب می شود پول خوبی نصیب تهیه کننده و دیگر عوامل می کنند.

واقعیت در دور آور جامعه ما در ارتباط با سنین نوجوانی و جوانی، در هم آمیختگی برخی قوانین در رابطه با سن بچه هاست. وقتی به دختر ۱۵ ساله ای که در حال کشیدن سیگار یا قلیان است ایراد می گیری خیلی راحت توی چشم هایت زل می زنی و می گوید پس چه طور می توانم در هر سنی که خواستم یا خواستند از دواج کنم؟ آن می شود اما برای سیگار باید منتظر ۱۸ سالگی باشم؟ و خودش و دوستانش قهقهه می زنند به خاطر این همه تناقض.

آن هایی هم که پایبند شرع اند، می گویند مودی در مورد حرام بودن دخانیات پیدا نکرده اند. یا حداقل این طور پاسخ می دهند که مرجع تقلید ما آن را حرام نکرده. و باز ذهن مادر گیر خوانش های مختلف شرع و احکام می شود؛ هر کسی می تواند با تاسی از مرجع خود، کاری را بکند که دیگری با تقلید از مرجع خود نمی تواند برای همین هم اغلب افراد دنبال مرجع تقلیدی هستند که نسبت به دیگران آسان گیر تر باشد و مثلاً به قول یکی از همین بچه های زیر ۱۸ سال، خودش هم اهل دود باشد؛ «این بهتره. خودش حال ما رو در کم می کنه»

پس در این مجال، قرار نیست درباره مضرات و آسیب های سیگار کشیدن و استفاده از مواد دخانی حرف بزنیم. فقط می خواهیم حول و حوش چند عدد و رقم با هم صحبت کنیم. اعداد و ارقامی که سیر صعودی در پیش گرفته اند و کسی هم نگران شان نیست.

مدتی است بحث و جدل در مورد افزایش مصرف سیگار و قلیان بالا گرفته است. حتی با وجود تکانش های ارزی و گران شدن همه چیز و به تبع آن سیگار باز مصرف آن نه تنها کم نشده که به طرز باور نکردنی، افزایش هم پیدا کرده. افزایش مصرف سیگار با سن شروع به کشیدن سیگار رابطه معکوس دارد؛ سیگاری ها کم سن و سال تر شده اند. با این وصف، سیگاری بودن دانشجویان دختر و پسر جای خود دارد. آن ها ۱۸ سال را رد کرده اند و اگر بخواهی در مورد مضرات و آسیب های جسمی سیگار برای آن ها صحبت کنی، خودشان به مواردی که تو اشاره می کنی، نکته های به روز تری اضافه می کنند. یعنی داستان اصلی ربطی به ناگامی از مضرات سیگار ندارد؛ آن هم در عصر ارتباطات و با این حجم از اخبار مجازی و واقعی. مسئله این است که وقتی از دانشجویان دانش آموزی خواهی به خاطر خودش سیگار را کنار بگذارد، در حالی که پکی عمیق به سیگارش می زند می گوید: حرام که نیست! جرم هم نیست!

همه این ها را بگذارد در کنار فیلم ها و سریال های سیما و شبکه خانگی که در آن ها، هنر پیشه های نقش اول و معمولاً محبوب، سیگار می کشند و با پز و پرستیژی که به خود می گیرند نوعی الگوی رفتاری به بینندگان اغلب جوان خود ارائه می کنند؛ و پرستیژی که به نوعی تبلیغات شرکت های تولید سیگار -

یادداشت

دلدادگی و آزادگی؛ ماموریت غیر ممکن!

آسیه ویسی

بگذارید از همین اول تکلیف من را روشن کنیم که نه فقط در میان زوج های جوان که تازه وارد زندگی مشترک شده اند، بلکه حتی در رابطه زوج های میان سال و مسن هم، «تاب آوری» و تحمل دیگری خیلی کم شده است. زن ها و شوهر ها، در چند سال اخیر به شدت درگیر «خرده جنایت های زن و شوهری» شده اند؛ با رفتار و گفتار، همدیگر را آزار می دهند و در این مسیر چندان پیش می روند که اگر کارشان به طلاق و متارکه نکشد، حتماً به انزوا و سکوت و بی تفاوتی

می رسد. بسیاری از خانواده های ما اکنون تحت چنین شرایطی زندگی می کنند: هر کسی به دنبال علایق و خواسته های خود است و بر آن چه «دلش» می خواهد اصرار دارد و به شرایط خانواده که طبعاً باید شرایطی مشارکتی باشد، اهمیتی نمی دهد. هر دو طرف برای خودش تصمیم می گیرد و هیچ کدام از دو ستون بنیادین خانواده با هم صلاح و مشورت نمی کنند.

اما واقعا داستان چیست و این مشکل از کجایم؟ آیا واقعا زنان و مردان از دو سو یاره جداگانه به زمین هبوط کرده اند و نسبت روحی و معنوی و روانی خاصی با هم ندارند و

بسیاری از خانواده های ما اکنون تحت چنین شرایطی زندگی می کنند: هر کسی به دنبال علایق و خواسته های خود است و بر آن چه «دلش» می خواهد اصرار دارد و به شرایط خانواده که طبعاً باید شرایطی مشارکتی باشد، اهمیتی نمی دهد. هر دو طرف برای خودش تصمیم می گیرد و هیچ کدام از دو ستون بنیادین خانواده با هم صلاح و مشورت نمی کنند.

اما واقعا داستان چیست و این مشکل از کجایم؟ آیا واقعا زنان و مردان از دو سو یاره جداگانه به زمین هبوط کرده اند و نسبت روحی و معنوی و روانی خاصی با هم ندارند و

روزنامه فروشی به نوجوانان کم سن و سال فروخته می شود، یعنی معنی برای خرید وجود ندارد. طبق آمار در ۲۰ سال گذشته سن شروع اعتیاد به سیگار حدوداً اوایل دهه دوم زندگی افراد بوده است اما در مدت دو سال اخیر، این شاخص به سن ۱۱ سالگی کاهش پیدا کرده است. این در حالی است که در کشور هیچ برنامه ای برای بالا بردن سطح فرهنگ ضد دخانیات در بین افراد کم سن و سال وجود ندارد و حتی خانواده ها با ترویج قلیان کودکان را به سوی دخانیات سوق می دهند.

به گفته اصغر سلیمی نماینده مسیرم در مجلس: «در دسترس و ارزان بودن سیگار، کمبود و نبود تفریحات سالم، عدم فرهنگ سازی مناسب و آموزش» از عوامل مؤثر در افزایش مصرف دخانیات است. این نماینده مجلس از دولت خواسته است «گامی جدی» برای اجرای قوانین مربوط به دخانیات بردارد. بهزاد ولی زاده، مسئول دبیر خانه ستاد کنترل و مبارزه با دخانیات وزارت بهداشت، در مان و آموزش پزشکی هم می گوید: «این افزایش به این علت رخ می دهد که وزارت صنعت مجوز فروش برخی سیگار ها را در مراکز فروش به عنوان سیگار لایت - سبک - صادر می کند. ظاهر این سیگار ها برای جوانان و زنان گمراه کننده است. آنان تصور می کنند مصرف این گونه سیگار ها آسیبی به سلامت شان وارد نمی کند و حتی مصرف آن را نوعی کلاس اجتماعی می دانند.»

ولی زاده توضیح می دهد: «افرادى که سیگار «اسلیم» مصرف می کنند بر این باورند که با مصرف آن، لاغر می شوند اما اطلاعات سازمان جهانی بهداشت برعکس این مساله را ثابت کرده است. مطالعات سازمان جهانی بهداشت نشان می دهد این سیگار ها فرقی با سیگار های متعارف در بسته بندی های استاندارد ندارند و حتی چون باریک تر هستند، فرد تعداد ناخانی های بیشتری مصرف می کند و حجم بیشتری از نیکوتین را وارد بدن می کند.»

ولی زاده می گوید ما برای کاهش مصرف سیگار نه تنها به سازمان ملل متحد تعهد داریم بلکه قرار است تا سال ۱۴۰۴، حدود ۳۰ درصد مصرف سیگار در کشور نیز کاسته شود.

از آمار جهانی تا آمار داخلی
بر اساس آمار سازمان بهداشت جهانی در سال های اخیر، گرایش به مصرف سیگار در بین افراد جامعه و به خصوص جوانان گسترش روزافزونی داشته است. سازمان بهداشت جهانی هشدار داده است در کشور ما هم این روند ادامه دارد و اگرچه در سال های اخیر، گرایش به مصرف سیگار در بین افراد جامعه و به خصوص جوانان گسترش روزافزونی داشته است. سازمان بهداشت جهانی هشدار داده است در کشور ما هم این روند ادامه دارد و اگرچه در سال های اخیر، گرایش به مصرف سیگار در بین افراد جامعه و به خصوص جوانان گسترش روزافزونی داشته است.

طبق این قانون، فروش و عرضه دخانیات به افراد زیر ۱۸ سال توسط عرضه کنندگان ممنوع است و متخلف باید علاوه بر ضبط فرآورده های دخانی کشف شده، به جزای نقدی محکوم شود اما ما شاهدیم که سیگار حتی به صورت نخی، توسط مغازه ها و دو کاهای

در فیلم ها و سریال های سیما و شبکه خانگی، هنر پیشه های نقش اول و معمولاً محبوب، سیگار می کشند و با پز و پرستیژی الگوی رفتاری به بینندگان اغلب جوان القا و البته پول خوبی نصیب تهیه کننده و دیگر عوامل می کنند

حالا که پای اعداد و ارقام در میان است صرفاً جهت اطلاع باید بگوییم که سالانه بیش از ۱۵ هزار میلیارد تومان برای تشخیص و درمان عوارض ناشی از مصرف سیگار در ایران هزینه می شود و در جهان هر ۶ ثانیه یک سیگاری می میرد.

قانون داریم کسی اهمیت نمی دهد!

ایران از قانون جامع «کنترل و مبارزه ملی با دخانیات در کشور» برخوردار است؛ قانونی که ۱۵ شهریور ۱۳۸۵ در کشور به تصویب رسیده و شامل ۲۰ ماده اجرایی است اما به درستی اجرا نمی شود. یعنی با گذشت ۱۲ سال از تصویب، هم چنان شاهد ضعف اجرایی آن هستیم.

طبق این قانون، فروش و عرضه دخانیات به افراد زیر ۱۸ سال توسط عرضه کنندگان ممنوع است و متخلف باید علاوه بر ضبط فرآورده های دخانی کشف شده، به جزای نقدی محکوم شود اما ما شاهدیم که سیگار حتی به صورت نخی، توسط مغازه ها و دو کاهای

دولت در بودجه ۹۸ در آمد حاصل از فروش سیگار ۱۵ هزار میلیارد ریال و مالیات بر فروش سیگار را ۶۳۱ میلیارد تومان تعیین کرده است. بنا بر این دولت سال آینده از فروش و مصرف سیگار بیش از ۲۰۱ هزار میلیارد تومان در آمد کسب خواهد کرد

شود. تعداد مصرف کنندگان دخانیات هم چنان رو به افزایش است و احتمال می رود که از ۱/۳ میلیارد نفر در حال حاضر به ۱/۷ میلیارد تا سال ۲۰۲۵ برسد.

دخانیات عامل مرگ ۶۰ هزار ایرانی در سال است. در حالی که سالانه ۱۶ هزار نفر در اثر حوادث ترافیکی در ایران کشته می شوند. سالانه ۱۰ هزار میلیارد تومان از پول مردم صرف دخانیات شده و ۲۰ تا ۳۰ هزار میلیارد تومان نیز هزینه درمان بیماری های ناشی از آن می شود. آمارى که شاید در از زیبایی ها و برسی های جدید، با افزایش هر چه بیشتری نیز همراه شود، زیرا به زعم کار شناسان و آسیب شناسان اجتماعی میزان مصرف دخانیات در کشور در طول سالیان اخیر با سیر صعودی همراه بوده که به تعبیری باید گفت این نارسایی باز خورد عدم توفیق و موفقیت قابل توجه در حوزه کنترل و مهارت بازار مصرف است.

امید بودجه ای دولت به دخانیات!
در راستای بودجه ۹۸ لایحه بودجه، دولت در جدول شماره ۵ ماده واحده لایحه بودجه ۹۸ در آمد حاصل از مصرف سیگار با به عبارتی مالیات بر مصرف سیگار ۱۵ هزار میلیارد ریال تعیین کرده است. هم چنین مالیات بر فروش سیگار نیز ۶۳۱ میلیارد تومان در نظر گرفته شده است. بنا بر این دولت سال آینده از فروش و مصرف سیگار بالغ بر ۲۰۱ هزار میلیارد تومان در آمد کسب خواهد کرد.

به این ترتیب، با امیدی که دولت به این نحوه از درآمدزایی بسته تا کسر بودجه سال ۹۸ خود را جبران کند، نمی توان امیدی به کنترل تولید و قاچاق مواد دخانی داشت. در جایی که قرار است از مالیات حاصل از مصرف سیگار چنان مبلغ کلانی وارد جیب دولت بشود، مسلماً ترجیح سال آینده هم چشم بستن و نادیده گرفتن این معضل بزرگ اجتماعی خواهد بود که گریبان نوجوانان و جوانان ما را گرفته است. همه این هزینه ها را بگذارید در کنار هزینه درمان بیماری های ناشی از مصرف مواد دخانی تا بدانید که عدم توجه به نشاط و تحرک جوانان، چگونه در حال از بین بردن ظرفیت ها و سرمایه های اجتماعی یک کشور است.

از گوشه و کنار

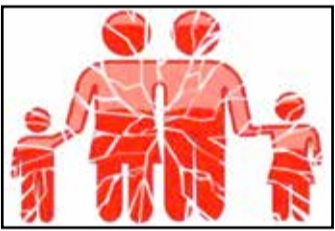
افتتاح مرکز شبانه نگهداری از معتادان در «دره فر حزا»

معاون توسعه پیشگیری و درمان بهزیستی استان تهران از راه اندازی یک مرکز نگهداری شبانه (شلتز) از معتادان در دره فر حزا تهران خبر داد.

فرزانه جوادی با بیان این که یکی از اهداف برنامه های سازمان بهزیستی در بحث کاهش آسیب های اعتیاد، راه اندازی مراکز کاهش آسیب در دو بخش است، گفت: یک بخش از این خدمات مربوط به مراکز گذری یا DIC است که خدمات را به شکل روزانه ارائه می دهند و بخشی هم مربوط به مراکز سرپناه شبانه با شلتر است که ظرفیت آن ها ۴۰ نفر است. وی در ادامه با بیان این که با توجه به نیاز سنجی منطقه فر حزا و باز دیدهای میدانی از تردد معتادان پرخطر در این منطقه، ضرورت احداث یک شلتز بر آورد شده است، افزود: به مناسبت دهه فجر در منطقه فر حزا، این شلتز افتتاح و قرار است معتادان پرخطر دره فر حزا را پوشش دهد. معاون توسعه پیشگیری و درمان بهزیستی استان تهران در ادامه تصریح کرد: با توجه به سردی و برودت هوا و همزمان با فصل زمستان، ظرفیت این مرکز ۴۰ نفر است. اما در صورت ضرورت این مرکز می تواند ۷۵ تا ۸۰ نفر را هم پذیرش کند. جوادی در باره نحوه اطلاع رسانی به معتادان منطقه نیز اظهار کرد: به دلیل سردی هوا تیم های امداد رسانی را در این شب ها موظف کردیم تا به پاتوق ها و محل تجمع و تردد معتادان پرخطر و کارتن خواب ها بروند و اطلاعات این شلتز ها را برای استفاده در اختیار شان قرار دهند.

معاون رئیس جمهوری: اختلال ارتباطی از آسیب های حوزه خانواده است

معاون امور زنان و خانواده ریاست جمهوری گفت: در حال حاضر بحث «اختلال ارتباطی» یکی از آسیب های مهم و اساسی حوزه خانواده است که باید بیشتر به این موضوع توجه کرد.

ممصومه ابتکار روز چهارشنبه (۱۷ بهمن ماه) در دیدار با وحید قبادی دانای رئیس سازمان بهزیستی کشور افزود: اقدامات اساسی در این زمینه انجام شده است که به همین منظور انجمن جامعه شناسی ایران در همکاری با این معاونت در تمام استان ها نشست تسهیل گری تحت عنوان مهارت های ارتباطی و گفت و گوی خانواده اجرا کرده است.

وی اظهار داشت: در مرحله اول به مسئله یابی و مساله شناسی خانواده ها پرداخته شده است، هم چنین نشست هایی با تشکل ها، احزاب، دانشگاهیان و فعالان این حوزه داشته و از آن ها دعوت کردیم که در موضوع خانواده ورود کنند. البته در مرحله دوم این برنامه به شکل وسیع تر و در ۵۰ شهر انجام خواهد شد و روی مهارت های خوب شنیدن، گفت و گو و مواردی هم چون خسونت رفتاری و کلامی، استوفا تفاهم و هم چنین لگنت زبان کار می شود. ابتکار به اجرای طرح تاب آوری اجتماعی که سومین سال اجرا را پشت سر می گذارد و تنظیم نقشه راه تاب آوری در ۳۱ استان و تربیت ۹۶۰ تسهیل گر اشاره کرد و اظهار داشت: به لحاظ اینکه کار ما و شما جزئیات و در مواردی با هم همگامی دارد، اگر اتاق های فکر ما با هم تبادل نظر و اندیشه داشته باشند، قطعاً کمک بزرگی برای پیشبرد این طرح خواهد بود.

رئیس سازمان بهزیستی کشور با بیان این که موزای کاری و همپوشانی هادر حال حاضر زیاد است و همین موجب شده تا فعالیت های انجام شده در مواردی یکدیگر را خنثی و بی اثر کنند، بر تفکیک و مشخص شدن حوزه فعالیت ها تاکید و اظهار امیدواری کرد که با مشخص شدن حد و مرزها، تداخلات به حداقل برسد و انرژی های موجود بیش از این به هدر نرود. وحید قبادی دانا تقویت نهاد خانواده را موجب کاهش آسیب ها عنوان کرد و افزود: اگر بر فعالیت های خانواده محور در بحث هایی همچون اشتغال زایی، توانمندسازی و مهارت های زندگی تاکید کنیم، به نتایج بهتری خواهیم رسید.

دو جنس. آن چنان که «فرانک بورسیل» در کتاب «مردن از عشق» درباره شان چنین می گوید: «قتی دو انسان پخته و معنوی به هم دل می بازند، یکی از بزرگ ترین پارادوکس های زندگی اتفاق می افتد. یکی از زیباترین پدیده های جهان هستی رخ می دهد؛ آن ها با هم هستند و در عین حال به شدت مستقل و تنها هستند! آن قدر به هم نزدیکند که انگار هر دو آن ها یک نفرند. اما در عین حال با هم بودنشان فردیت شان را نابود نمی کند. با هم هستند و تنها هستند. با هم بودنشان کمک می کند که تنها باشند. دو انسان پخته و معنوی اگر عاشق هم شوند، بدون حس مالکیت، بدون سیاست، بدون ریاکاری، و به هم کمک می کنند که آزاد باشند!»

زیر یک سقف نرفته اند و منافع شخصی و سلیقه های خاص جنس شان (به عنوان یک زن و یک مرد) تداخل پیدا نکرده است.

این را هم از یاد نبریم که سنت ها و عرفی که بر روابط خانوادگی حاکم است و انتظاراتی که جامعه از این دو جنس دارد و به آن ها القا می کند، در این تضاد و تعارض مؤثر است. مردان و زنان ما امروز ناچارند نقش های جنسیتی خود را باز تعریف کنند و بر اساس همین باز تعریف ها، انتظارات خود را همدیگر را مشخص کنند.

این روزها تقریباً هیچ زن و مردی نمی تواند با تعریف های ۱۰ سال پیش و یا عرف و سنت نسل گذشته وارد زندگی خانوادگی شود. اما همه ماجرا در ذات و کنه خود برمی گردد به میزان پختگی هر